

Ergenlerde Madde Kullanımıyla Mücadelede Sosyal Hizmetin Rolü

Ercan Mutlu

Ergenlik, çocuklukla yetişkinlik dönemi arasında kalan, hızlı fiziksel, ruhsal ve sosyal değişimlerin yaşandığı büyüme ve olgunlaşma dönemidir (Kalyoncu, 2009, s.209). Ergenlerde madde kullanımı ciddi bireysel ve toplumsal sonuçları olan bir halk sağlığı sorunudur. Ergenlik döneminde madde kullanımı ergenlerde ciddi gelişimsel kayıplara, okuldan ayrılmaya, meslek edinememeye, aile sorunlarına ve yasal sorunlar gibi pek çok soruna yol açmaktadır. Sigara, alkol ve madde kullanımı ergenlik döneminde hastalanma ve ölüme yol açmaktadır. Ergenlik dönemi ilk madde kullanımının olduğu, önleme ve tedavi açısından oldukça önemli bir dönemdir (Tamar, 2012, s.215-217).

Bağımlılığın oluşuktan sonra tedavisinin oldukça güç olması, bağımlılığın olumsuz sonuçları ve bağımlılık tedavilerinin topluma maliyetinin yüksek olması sebebiyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önleme programları giderek önem kazanmaktadır. Önleme genel olarak insanların madde

ve bağımlılık yapıcı maddeler hakkında bilgilendirilmesi, çocuğa madde kullanma arzusu ve dürtüsü ile başa çıkma becerisinin kazandırılması, çocukla yüksek riskli durumlar ve nüks döngüsünün görüşülmesi, çocuğa hayır deme becerilerinin kazandırılmasıdır. Ailelere yönelik hedeflerin bazıları ise ailenin sağlık tedbiri programı hakkında bilgilendirilmesi, tedaviye katılımının sağlanması, ergene yaklaşım ve ergenlik döneminin gelişim özellikleri hakkında bilgilendirilmesidir.

KAYNAKLAR

1. <http://ifsw.org/policies/definition-of-social-work>
2. <http://www.naswdc.org/practice/standards/NASWATODStandards.pdf>
3. Duyan, V. (2010). Sosyal Hizmet, Temelleri, Yaklaşımları ve Müdahale Yöntemleri. Ankara: Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Genel Merkezi Yayın NO:16.
4. Kalyoncu, A. (2009). Plastik Düşler. İstanbul: Kapital Medya Hizmetleri AŞ
5. Ögel, K., Barşah, Y. (2007). Bağımlılığın Önlenmesi. K. Ögel (Ed). Riskli Davranış Gösteren Çocuk ve Ergenler, Alanda Çalışanlar İçin Bilgiler İçinde (299-308). İstanbul: Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği.
6. Polat, G. (2014). “Madde Bağımlılığı Tedavisinde Sosyal Hizmet Mesleği”. Okmeydanı Tıp Dergisi, 30 (2), 143-148.
7. Shefaor, B.W, Horejsi, J.Charles (2014). Sosyal Hizmet Uygulaması, Temel Teknikler ve İlkeler. Ankara: Nika Yayınevi.
8. Tamar, D. (2012). Ergenlik ve Madde Kullanımı. C. Evren, Kültegin, Ögel, Berna Uluğ (Ed) Alkol Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi El Kitabı İçinde (215-228). Ankara: Türkiye Psikiyatri Derneği
9. Turan, N. (1999). Sosyal Kişisel Çalışma Birey ve Aile için Sosyal Hizmet. Ankara: Aydınlar Matbaası.
10. Zastrow, C. (2013). Sosyal hizmete Giriş. D.B.Çiftci. Ankara: Nika Yayınev